

Протокол
засідання Комітету з премії імені В'ячеслава Чорновола
за кращу публіцистичну роботу в галузі журналістики

09.10.2025

м. Київ

Голова: Наливайко О., Голова Комітету з премії імені В'ячеслава Чорновола за кращу публіцистичну роботу в галузі журналістики, Голова Держкомтелерадіо (далі – Комітет).

Секретар: Зеленіна І., головний спеціаліст відділу державних стипендій та премій управління інформаційної політики Держкомтелерадіо.

Присутні члени Комітету:

Голова Комітету – Наливайко О., Голова Держкомтелерадіо;

Заступник голови Комітету – Червак Б., перший заступник Голови Держкомтелерадіо.

Букет Є. – член Національної спілки журналістів України;

Макобрій О. – заступник директора департаменту стратегічних комунікацій та промоції української культури – начальник відділу з питань інформаційної безпеки Міністерства культури та стратегічних комунікацій України;

Мужук Л. – член Національної спілки журналістів України;

Сорока М. – член Національної спілки журналістів України;

Табаченко А. – член Національної спілки журналістів України;

Томіленко С. – Голова Національної спілки журналістів України (дистанційно);

Чорновіл Т. – громадський діяч.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Вступне слово Голови Комітету.
2. Про твори, що не відповідають вимогам Положення про премію імені В'ячеслава Чорновола за кращу публіцистичну роботу в галузі журналістики (далі – Премія);
3. Про твори, що відповідають Положенню про Премію.
4. Про визначення лауреата Премії.

1. СЛУХАЛИ:

Наливайко Олег зазначив, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 № 979 починаючи з 2004 року присуджується премія імені В'ячеслава Чорновола, Героя України, видатного українського громадсько-політичного діяча, літературного критика та публіциста, великого подвижника української нації.

Згідно з вимогами Положення про Премію до конкурсу приймаються нові оригінальні публіцистичні твори у галузі інформаційної діяльності, що сприяють утвердженню історичної пам'яті народу, його національної свідомості та самобутності, опубліковані (оприлюднені) у завершеному вигляді протягом останніх трьох років, але не пізніше як за пів року до їх висунення на здобуття Премії.

Премія присуджується щороку до дня народження В'ячеслава Чорновола – 24 грудня – у розмірі двадцяти тисяч гривень за рахунок коштів, передбачених Держкомтелерадіо на цю мету в Державному бюджеті України.

2. ВИСТУПИЛИ:

Головченко Гліб поінформував, що для забезпечення роботи Комітету було проведено необхідні організаційні заходи щодо інформування громадськості та медіа про початок прийому творів на здобуття Премії.

Прийом творів на здобуття Премії тривав з 1 червня до 10 серпня.

Цьогоріч на конкурс надійшло дванадцять творів, два з яких не відповідають вимогам п. 1 Положення про Премію. Це книга Кирила Митровича «Від філософії Григорія Сковороди до міркувань в українському самостійницькому часописі «Сучасність». Роздуми, аналізи, розважання» та збірка вибраних праць «Люба Комар, Мирослав Прокоп, «У боротьбі за Незалежність України» (подані на Премію упорядником творів Панченко О.)

Головченко Гліб зауважив, що відповідно до вимог п.1 Положення про Премію, Премія присуджується авторам творів, опублікованих (оприлюднених) у завершеному вигляді протягом останніх трьох років, але не пізніше як за пів року до їх висунення на здобуття Премії. Зазначені вище твори не відповідають цим вимогам.

Наливайко Олег запропонував не розглядати твори, що не відповідають Положенню про Премію.

УХВАЛИЛИ:

Шляхом відкритого голосування (одноголосно) визначилися за те, щоб не розглядати твори, що надійшли на конкурс з порушенням вимог п. 1 Положення про Премію.

3. СЛУХАЛИ:

Наливайко Олег запропонував розпочати обговорення десяти творчих робіт, що відповідають вимогам Положення про Премію.

ВИСТУПИЛИ:

Табаченко Анатолій серед поданих на розгляд творів відзначив книгу «Тоталітарна журналістика» Миколи Тимошика та книгу «Лютий рік незламності» Валентини Розуменко. Зазначив, що обидві книги за своєю масштабністю знаходяться в одній ваговій категорії. Однак свій голос віддав за книгу «Тоталітарна журналістика» Миколи Тимошика з огляду на її фундаментальність.

Мужук Леонід приєднався до пропозиції Табаченка А. визначити лауреатом щорічної Премії Тимошика М. Зазначив, що книга Миколи Тимошика – це робота, в якій бездоганно проаналізовані тенденції в журналістиці епохи тоталітаризму. Також Мужук Л. звернув увагу на монографію Вікторії Романчук «Журнал «Універсум» у контексті українського державотворення: концептуальні засади, дискурси, прогностика (1993-2023рр.). Відзначив також відеороботу авторського колективу Гальченка С., Сабадин В., Сабадин Н. «Вірш Володимира Сосюри «Любіть Україну» – поетичний код кожного українця» як глибоке дослідження і відкриття постаті В.Сосюри.

Сорока Михайло відзначив високий рівень поданих на конкурс творів, зокрема, відеороботу «Вірш Володимира Сосюри «Любіть Україну» – поетичний код кожного українця» та документальний фільм «Саліна очима нащадків», книгу Тимошика М. «Тоталітарна журналістика». Серед цих творчих робіт надав перевагу книзі Тимошика М.

Чорновіл Тарас зауважив, що події, відображені у документальному фільмі «Саліна очима нащадків», пов'язані з особистими спогадами. Звернув увагу також і на твір колективу авторів Гальченка С., Сабадин В., Сабадин Н. «Вірш Володимира Сосюри «Любіть Україну» – поетичний код кожного українця». Однак попри важливу тематику, телероботам, на його думку, не вистачає динаміки подачі матеріалу, бракує виражальних засобів. Віддав перевагу книзі Тимошика М. «Тоталітарна журналістика».

Макобрій Олександр відзначив високу якість поданих робіт. Погодився з колегами, що книга «Тоталітарна журналістика» – це результат кропіткої роботи в архівах, глибокий аналіз матеріалів преси. Водночас наголосив на важливості промоції українського контенту, зокрема й творів лауреатів премій в інформаційній сфері та галузі журналістики. Наголосив на готовності МКСК співпрацювати з Держкомтелерадіо в цьому напрямку.

Букет Євген відзначив телероботу Гальченка С. «Вірш Володимира Сосюри «Любіть Україну» – поетичний код кожного українця». Звернув увагу на книгу Поліщука В. «Через непролетарське прізвище став ворогом народу» – результат роботи автора з архівними документами 20-30 рр. Однак серед поданих творів віддав перевагу книзі «Тоталітарна журналістика» – ґрунтовному дослідженню журналістських матеріалів преси радянського періоду.

Червак Богдан приєднався до думки інших членів Комітету стосовно книги Тимошика М. «Тоталітарна журналістика. Доба радянської та змосковлення України». Звернув увагу членів Комітету, що дослідження відображає драматичний період в історії журналістики, знищення тоталітарною державою свободи слова та національної ідентичності.

Наливайко Олег підсумував, що у 2025 році на здобуття Премії надійшли ґрунтовні оригінальні публіцистичні твори, представлені різні жанри. Всі автори глибоко вивчали архівні матеріали, всебічно аналізували події та факти, однак робота Тимошика М. виявилась особливою. Поділився

своїми особистими враженнями від фільму «Саліна очима нащадків». Наголосив на важливості тематики фільму, на необхідності збереження у пам'яті нащадків таких трагічних історичних фактів. Запропонував відзначити творчий колектив Подякою Держкомтелерадіо. Члени Комітету підтримали цю ініціативу.

4.СЛУХАЛИ:

Наливайко Олег, зважаючи на переважну більшість схвальних відгуків членів Комітету про роботу Миколи Тимошика «Тоталітарна журналістика», поставив на голосування питання про відзначення Премією Миколи Степановича Тимошика.

УХВАЛИЛИ:

1. Шляхом відкритого голосування (одноголосно) присудити премію імені В'ячеслава Чорновола за кращу публіцистичну роботу в галузі журналістики за 2025 рік Миколі Степановичу Тимошику за книгу «Тоталітарна журналістика».

2. Управлінню інформаційної політики Держкомтелерадіо забезпечити підготовку протоколу засідання Комітету, проекту наказу про виплату грошової винагороди та вручення диплома лауреату Премії.

Голова Комітету з премії
імені В'ячеслава Чорновола
за кращу публіцистичну роботу
в галузі журналістики,
Голова Держкомтелерадіо

Олег НАЛИВАЙКО

Секретар

Ірина ЗЕЛЕНІНА